

POJASNILO V ZVEZI S PRESTAVITVIJO SEDEŽA AGENCIJE ZA RADIOAKTIVNE ODPADKE (V NADALJEVAJNU ARAO) IZ VRBINE 17 v LJUBLJANO

Krško, 15. marec 2024

Uredba o načinu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki (Uredba ARAO, Uradni list RS, št. 08/22) in Odlok o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda ARAO – Agencija za radioaktivne odpadke (Odlok ARAO, Uradni list RS, št. 08/22), ki sta bila sprejeta v letu 2022, sta določila sedež ARAO na Vrbini 17 v Krškem. Selitev sedeža ni bila usklajena z ARAO. Do takrat je bil sedež ARAO v Ljubljani, na Litostrojski cesti 58a, kamor se je ARAO preselil eno leto pred sprejemom odloka.

Lastnik stavbe na naslovu Vrbina 17, je GEN energija. Ob uveljavitvi odloka in uredbe je bila stavba polno zasedena in ARAO na tem naslovu ni mogel najeti pisarn in tam vzpostaviti normalnega poslovanja. ARAO je od lastnika stavbe pridobil soglasje o selitvi sedeža, da je lahko sedež javno gospodarskega zavoda v skladu z odlokom, vpisal v sodni register. Na prvotnem sedežu na Litostrojski cesti 58a v Ljubljani pa je registriral poslovno enoto. Od takrat dalje je bilo poslovanje zaradi zavajajočega naslova sedeža na Vrbini 17, kjer ni niti pisarn, niti zaposlenih, oteženo. Je pa ARAO v tistem času imel v najemu manjši pisarni v Krškem na naslovu Cesta 4. julija 42 (stavba Sklada NEK) za tiste zaposlene ARAO, ki so opravljali delo na lokaciji odlagališča NSRAO in prihajajo iz lokalnega okolja.

V zadnjih letih ARAO krepi svojo ekipo, ki dela na projektu odlagališča NSRAO. Trenutno je iz lokalnega okolja zaposlenih pet oseb, do konca marca pa načrtuje podpis pogodb še s tremi novimi sodelavci. Zaradi širitve ekipe je bil ARAO lansko leto primoran najeti nove prostore v Krškem na naslovu Ulica Krških žrtev 137. Ti prostori so primerni za izvajanje trenutnih aktivnosti v Krškem, vendar pa ne omogočajo vzpostavitve upravnega območja in sedeža.

Poslovni prostori ARAO in s tem tudi sedež morajo izpolnjevati več zahtev, glede na to, da ARAO obratuje in izvaja nadzor nad več jedrskimi objekti:

- Več manjših ločenih pisarn zaradi intelektualnega dela.
- Sejna soba za najmanj 30 ljudi.
- Center za upravljanje izrednih dogodkov, ki zahteva sejno sobo za vsaj 15 ljudi in IKT opremo (zahteva ZVISJV-1).
- Urejena glavna pisarna za prevzem in oddajo pošte.
- Upravno območje za tajne podatke s protivlomnimi vrati, nadzorovan vstop v prostore, dostopne kartice ... (zahteva Zakona o tajnih podatkih).
- Ustrezna infrastruktura za uvedbo varne informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT) (zahteva Zakona o informacijski varnosti in Pravilnika o dejavnih sevalne in jedrske varnosti).
- Računalniško povezovalno omrežje UTP mora imeti certificirano testiranje ožičenja (zahteva Pravilnika o dejavnih sevalne in jedrske varnosti in Zakona o informacijski varnosti).
- Arhivske površine okrog 60 m² v ustreznih klimatskih razmerah, zavarovano pred vlomom, požarom, vodo, biološkimi, kemičnimi, fizikalnimi in drugimi škodljivimi vplivi, ter zagotavljati dostopnost ves čas trajanja hrambe (zahteva Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih – ZVDAGA, Uredbe o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva in Pravilnika o dejavnih sevalne in jedrske varnosti).

Navedene zahteve in pogoje ARAO zagotavlja v poslovnih prostorih v Ljubljani, na Litostrojski cesti 58a, kamor sedanja sprememba odloka, po dveh letih vrača tudi sedež in s tem vrnitev v normalno poslovanje.

ARAO 24 let uspešno obratuje jedrski objekt Centralno skladišče radioaktivnih odpadkov ter gradi nov jedrski objekt – odlagališče NSRAO. Poleg tega upravlja zaprt sevalni objekt – odlagališče Jazbec na Žirovskem vrhu. Zaradi narave svojih dejavnosti, ARAO upošteva varnostne predpise za jedrske objekte, ki jih določa ZVISJV-1 in ostala zakonodaja.

arao

V Krškem trenutno ARAO gradi odlagališče NSRAO in z njim povezano poslovno stavbo, kamor se bodo preselili zaposleni, ki bodo delali na odlagališču. V prvem obdobju je predvidenih 12–15 delovnih mest na tej lokaciji. Zaposleni naj bi v večini prihajali iz lokalnega okolja.

Poudariti želimo tudi izjemno pomemben vidik, da mora ARAO izpolnjevati stroge zahteve na področju jedrske in sevalne varnosti ter informacijske varnosti. Nujno je, da so vzpostavljeni vsi pogoji, da ARAO lahko nemoteno in učinkovito opravlja svojo dejavnost. Kljub spremembi naslova sedeža, ARAO ostaja v Krškem, načrtuje se vzpostavitev poslovne enote, kjer bodo zaposleni delavci, ki bodo upravljali odlagališče NSRAO.

ARAO – Agencija za radioaktivne odpadke